

**Українська національна ідея
або
Основи теорії нового устрою України**

«Не шукайте, що світ може дати Україні, а
шукайте, що Україна може дати світу».

Богдан Гаврилишин

Розділ І. Глосарій та підхід до теми

Перед розкриттям теми, я хочу ввести невеликий глосарій термінів для більш однозначного розуміння того, що буде говоритися, тих смислів, які я в них вкладаю, тому що зачасту один термін різними людьми розуміється по-різному, з різними смислами і так виникає непорозуміння.

А) Ідея – це новітня, нестандартна думка, в якій закладений цілісний смисл, який спонукає на дії націлені на зміни в наявній ситуації на краще. Справжні і Великі Ідеї приходять з Небес, із Майбутнього і для майбутнього, а їх провідниками являються конкретні люди.

Анатолій Жуковський

Б) «Українська національна ідея (УНІ) – це концентровано оформлена під впливом національної еліти суть нації, як певної людської спільноти та її роль у світовому процесі»

Олег Гринів

В) «УНІ – це місія нації, суть якої полягає у створенні якісного національного продукту, здатного оволодіти світом».

Вадим Очеретяний

Г) «Місія – це сенс існування».

Вадим Очеретяний

Д) Світоглядні цінності – це усвідомлені людиною переконання, які для неї надзвичайно важливі, які формують її світосприйняття, а саме основне поведінку і дії людини.

Анатолій Жуковський

Е) Духовні цінності – це те, з чим людина народжується і в міру свого духовного зростання відкриває у собі. Вони відображають рівень духовної зрілості людини і є незмінними. Незмінними тому, що нам їх подарував Господь, давши кожному з нас частину Себе – Душу. Духовні цінності відносяться до духовної сфери життя людини. Вона основна і визначальна в житті людини і від неї залежить три інших сфери нашого життя: фізична, соціальна і матеріальна.

Анатолій Жуковський

Є) «Еліта – це той, хто несе в собі програму розвитку суспільства».

Володимир Нікітін

Ж) Гармонія – це єдність різностей в напрямку досконалості для досягнення рівноваги.

Анатолій Жуковський

З) Залежність – це все те, що позбавляє нас волі і самодостатності.

Анатолій Жуковський

И) Парадигма – основний напрямок розвитку суспільства.

Анатолій Жуковський

Підхід до теми

Останні 17 років свого життя я займаюся темою Української національної ідеї. В дуже спрощеному варіанті – це можна окреслити, як пошук відповідей на питання: Куди і для чого рухаємося? І як цього досягнути? Тобто моделювання майбутнього. Можу стверджувати, що якщо тема УНІ раніше у суспільстві звучала рідко, то останнім часом процеси в українському суспільстві суттєво прискорюються. На це значно вплинули і світові тенденції, зокрема, поява

такого явища в 2020 році, як коронавірус. Якраз в кризові чи поворотні моменти історії різко активується національна свідомість, як спроба осмислити і зрозуміти процеси, які відбуваються і віднайти правильні рішення не лише для себе і своєї сім'ї, але і для всієї нації зокрема. За 30 років незалежності українці здебільшого вже звикли й адаптувалися до постійних кризових явищ у своєму суспільстві і коли такі переходили критичну межу терпимості народу – вибухали двома революціями. Але 2020 рік кардинально все змінив. Він похитнув весь світовий устрій, чого раніше ніколи не було. Свідома частина українського суспільства на це швидко зреагувала через початок об'єднавчих процесів громадянського суспільства, так як стало зрозуміло, що змінюється звична картина світу і його устрій, і виявилось, що в цих змінах всі стали однаково вразливими, включаючи і найсильніші країни світу, на які українцям дуже хотілося опертися. Глобальні процеси, які відбуваються зараз у світі є об'єктивними і незворотними, вони неминуче призведуть до змін існуючих картин світу і сформулюють запит у народів на пошук і побудову нової більш стабільної, а це означає і більш правильної і справедливої картини світу, тобто більш досконалого світового устрою на планеті Земля. І для України це може означати, що наступив її час вийти на світову арену і у міжнародній спільноті зайняти своєї природне місце, так як, на мою думку, всі передумови для цього у нас є, і те, що ми раніше вважали своїми слабкими місцями, зокрема недосконала неефективна, а отже слабка форма державного устрою та ін., може бути швидко (якраз тому, що не сильні внутрішні зв'язки і взаємозв'язки) трансформована, перезаснована в новітню модель громадянсько-державного устрою, аналогів якому у світі не має і це реально може стати світовим українським брендом.

Сучасний світ – це світ не вирішуваних проблем і постійних криз – і це вже діагноз і хвороба, а існуючі державні системи борються із наслідками, а не причинами. Якщо зробити глибокий аналіз, то всі основні сучасні проблеми мають одну першопричину – це матеріально-споживацька конкурентна парадигма розвитку сучасної цивілізації, яка морально і організаційно застаріла, як модель соціального устрою життя людей на Землі і про що свідчать наявні у людства проблеми і кризи. 21 століття ставить перед людством необхідність переглянути сучасну парадигму і розпочати творення нової парадигми розвитку з векторами на духовно-гармонійну співдружність народів.

Розділ II. Обґрунтування необхідності розробки УНІ

Яке майбутнє чекає нас і наступні покоління українців? І чи є воно взагалі в Україні, як держави, а українців, як народу? Відповідь очевидна. Якщо кардинально не змінити ситуацію в сьогоденні України, то саме по собі нічого в кращу сторону не зміниться. Сильна, процвітаюча Україна в сьогоденному капіталістичному світі, крім самих українців, нікому не потрібна. І чим раніше ми це зрозуміємо, тим швидше зуміємо навести лад в своїй домівці.

Наша країна знаходиться на стику двох цивілізацій, що не могло не відобразитися на її історії і сьогоденні. Але якраз зараз для нас наступив наш цивілізаційний історичний шанс це використати і синтезувати все те найкраще, що дав нам історичний досвід. Реальність ситуації полягає у тому, що в Російську імперську цивілізацію Україна більше ніколи не ввійде. Європейська цивілізація, в особі Євросоюзу, має багато протиріч і не встигнувши окріпнути, почала слабшати. І Україну в неї не запрошують, а постійно тримають на відстані.

Тобто в сучасному світі для України достойного місця не має і це, нарешті, потрібно зрозуміти і прийняти українській еліті. А це означає або змиритися із позицією країни 3-го світу, тобто будучи в центрі Європи і на стику двох цивілізацій, маючи одні з найбагатших у світі ресурсів, велику історію, міцне коріння, стати в позицію васального додатку слабнучої Європи, в позицію меншовартості і без майбутнього, коли за нас і у нас все будуть

вирішувати чужоземці і не на нашу користь. Такі реалії сьогодення. Але це не наше історично-справедливе місце від Бога.

І тому нам нічого іншого не лишається, як розпочати будівництво власного майбутнього, народити нову світову цивілізацію, в якій інтегрувати все найкраще із всіх інших світових цивілізацій. І тоді наша УНІ може стати цивілізаційною ідеєю, а новітня модель духовно-етичного, політичного, економічного і соціального устрою України стати світовим українським брендом. І нехай нам у цьому помагає Бог.

Крім цього, об'єктивним фактом є те, що неефективна влада, її олігархізація і всепронизуюча корупція дійшли свого піку і далі або авторитаризм і диктатура, щоб утримати в покорі бунтуючий народ, або всенародний бунт із непрогнозованими наслідками, аж до розпаду України.

Все це приводить до усвідомлення життєвої необхідності розробки і впровадження на державному рівні консолідуючої УНІ.

«Національна ідея є силою, що об'єднує громадян в одну цілісну систему (країну, націю). Відсутність національної ідеї автоматично послаблює націю аж до повного розпаду, або поглинання більш сильною країною, що має сильну національну ідею».

Юрій Дубовий

«Сила будь-якої країни зв'язана з її ідеологією. Держава є функцією, а ідеологія визначає головні цілі. Руйнація ідеології неминуче веде до занепаду держави».

С.Н. Лазарев

«В основі успіху чи неуспіху нації лежать ідеї».

Олександр Доній

«Національна ідея сприяє національному самоствердженню, визначаючи стратегічну мету національного розвитку, засоби її досягнення. ... Національна ідея - своєрідний дороговказ для нації. Вона повинна відповісти на основоположні питання: задля чого існує нація, яка її стратегічна мета, як вона реалізує себе в оточенні інших спільнот?»

Леонід Чупрій

«Національна ідея – це ідея побудови держави і тому вона є об'єднуючим чинником у суспільстві».

В. Липинський

«Лише коли людина стає зрілою особистістю, вона осмислює своє життя, результатом чого обов'язково виникають питання: Хто я? Що являє собою світ у якому я живу? Яке моє місце у цьому світі? І т.д. Знаходження відповідей на ці питання, гармонізують людське життя, цілеспрямовують людину, роблять її більш успішною та щасливою. Так само відбувається і з народами, які стають зрілими, трансформуються в націю і лише тоді потребують консолідуючої і об'єднавчої національної ідеї, визначення своєї місії, стратегічної цілі руху. І це, як правило, відбувається в зламні для нації періоди випробувань».

Анатолій Жуковський

«Національна ідея виникає в кризові чи поворотні моменти національної історії як спроба осмислити місце і призначення та перспективи своєї нації в контексті власного досвіду та світової історії».

Іван Дзюба

«Ключове питання: не потрібно реформувати старе, толку від цього не буде, це даремна робота, варто створювати нове, а не розвивати старе. А для цього потрібно створити проектно-освітній центр де і буде відбуватися проектування майбутнього України».

Анатолій Жуковський

«Майбутнє України не в «руках» президента, політиків, олігархів, а в «руках» народу у вигляді його еліти, і, особливо, методологів навчених вирішувати проблеми за спеціальними інтелектуальними технологіями».

Анатолій Жуковський

«Без вироблення єдиної мети, єдиної системи цінностей і завдань, які і повинна втілювати в собі національна ідея, прогресивний розвиток суспільства є неможливим».

Л. Чупрій

Розділ III. 21 століття – це початок нової епохи, де конкурувати буде не капітал, а ідеї, цінності, системи освіти.

Капіталістична форма політично-економічного-соціального устрою в якій ми живемо нині є 5 за рахунком формацією (перед нею був первісний лад, рабовласницький, феодальний, монархічний). Даний устрій нараховує приблизно 300-400 років і був більш прогресивний і еволюційний порівняно із своїм попередником – монархією. Враховуючи сучасні реалії, про які ми вже говорили вище, такі як накопичення невирішених світових проблем та кризи, можна передбачити що це не остання формація в житті людства, що вона не є найкращою в теперішні часи, що свою життєдіяльність і функцію для людства вона вже виконала (насамперед накопичивши величезну кількість товарно-матеріальних цінностей і прогресивних технологій) і як все в цьому світі, що має початок, те має кінець, дана формація знаходиться на своєму завершальному етапі. Але опираючись на історичний досвід, заміна формацій процес тривалий і здебільшого болючий. Якою буде наступна – 6 формація, як вона буде називатися і в якій країні виникне першою, сказати важко, хоча я особисто вірю, що це відбудеться в Україні і в найближчому майбутньому. Одне можна сказати, що вона стане більш прогресивна і справедлива, ніж її попередниця, і що в її основі буде лежати не конкуренція капіталу, а конкуренція ідей, цінностей, систем освіти.

«Конкуренція системи спільних цінностей і системи виховання та освіти, за Вебером, є передумовою успіху в конкуренції товарами і послугами ... Світ конкурує самими ідейними системами. Привабливість системи цінностей того чи іншого народу і країни матеріалізується в її привабливості в очах світу, що стає як засобом впливу цієї країни, так і магнітом для додаткових ресурсів до цієї країни».

О. Доній

«За великим рахунком, нації конкурують не лише товарами і послугами – вони конкурують системами суспільних цінностей та системою освіти».

Леонід Чупрій

«Світ стрімко міняється і можна висунути гіпотезу, що ці зміни принесуть і зміну ціннісних орієнтацій людства, що матеріальні цінності, матеріального благополуччя, залишаючись значимою складовою людського життя, поступляться своєю пріоритетністю для морально-етичних, духовних цінностей, від яких, по суті, своїй все більше і більше залежить не лише мирне життя людей і їх благополуччя, але і саме існування людства як біологічного виду. Все більшою цінністю буде ставати природа, у таких складових, як хороший клімат, чисте повітря, чиста вода і родюча Земля, яка єдина дає додаткову вартість. І все це щедро є в Україні».

Анатолій Жуковський

«Вчені «фізіократи» виводили додану вартість із природи і лише з неї. 1 зерно дає 30-40 нових зерен, а 1 кг заліза не дасть 30 кг гвіздків».

Руденко

«Основою абсолютної доданої вартості, тобто реальною умовою її існування є природня родючість землі».

К. Маркс, 4 т. Капітала

«А це все і є наша Україна з її чорноземами, на які постійно зазіхають чужинці. Ідея продажу землі, особливо іноземцям – злочинна і антинародна, і хто її підтримує не має

морального права вважати себе українцем. Крім того, це Анти Божя ідея, оскільки землею народи наділив Творець і кожен із них має дотримуватися своїх земель, а не претендувати на інші. Тим більше історія уже знає факти продажу землі іноземцям, зокрема в Аргентині, після чого почалося зубожіння місцевого населення і інші деградаційні процеси».

Анатолій Жуковський

«До цього часу немає консолідованої системи цінностей в українському суспільстві. Таким чином, визначення національних цінностей та інтересів допоможе сформулювати національну ідею».

Л. Чупрій

«Слід констатувати, що національна ідея повинна не тільки консолідувати українську націю, а відображати місію України на світовій арені, власне те, що може дати світові наша країна».

Л. Чупрій

«УНІ повинна відображати всю глибину і самобутність української нації і базуватися на національних цінностях, що формувалися століття. В сучасних умовах протистояння цивілізацій, Україна може стати потужним консолідуючим началом. Слід констатувати, що в сучасному глобальному світі на зміну класичним національним ідеологіям приходять цивілізаційні світогляди».

Л. Чупрій

«Ми повинні здійснити імплементацію в суспільну свідомість основних моральних та громадянсько-політичних цінностей шляхом створення реалізації національної програми формування нової демократичної політичної культури як основи національної ідеї України.

... В основі духовно-національного відродження мають бути цінності які зрозумілі і близькі кожній людині, незалежно від її політичних, релігійних, та інших поглядів і переконань, становища у суспільстві. Саме такими можуть і повинні стати як загальнолюдські цінності, так і національні цінності, такі як любов до Бога, до ближнього, милосердя, терпимість, доброзичливість, «кордоцентризм» (філософія серця).

... Але слід розуміти, що процес вироблення національної ідеї не може бути одномоментним і чітко спланованим, він потребує глибокого осмислення, ґрунтовного опрацювання, і поступового вироблення основних ідейних засад.

Л. Чупрій

Алгоритм творення майбутнього України в 21 ст.

1. Створення нового **СВІТОГЛЯДУ** для українця, який включає сукупність **ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ**, як системи координат його життя.
2. Створення нової **ФІЛОСОФІЇ ЄДНОСТІ**, для переорієнтації свідомості людей з боротьби на єдність. Пріоритет духовності.
3. Розробка **СТРАТЕГІЧНОЇ ЦІЛІ (СТРАТЕГІЇ)** України до кінця 21 століття.
4. Розробка всеоб'єднуючої загальнонаціональної Української **НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ** по реалізації стратегії. Вона включає в себе сукупність тактичних ідей по всіх 4-ох сферах життя людини: духовно-інтелектуальна, фізична, соціальна, матеріальна.
5. Розміщення в логічній послідовності **ТАКТИЧНИХ ІДЕЙ** в часі і просторі для реалістичності їх реалізації
6. Розробка поетапних кроків – **КОНЦЕПЦІЙ** реалізації кожної тактичної ідеї.
7. Розробка комплексу планів по реалізації всіх пунктів всіх концепцій.
8. Розробка методології практичного запуску пунктів планів в ефективну діяльність та алгоритму їх контролю, кореляції та доводки.

Анатолій Жуковський

23.10.2018 р.

«Цінності – це як система координат, як карта по якій людина орієнтується в морі життя».

Анатолій Жуковський

«Ідея цінностей – найважливіша духовна опора будь-якої етнічної групи та будь-якої нації, основа будь-якої культурної структури».

Хе Фен

«Духовні цінності мають стати основою національної ідеї України.

Анатолій Жуковський

«Крім вищезначених цінностей для українців базовими цінностями також є:

- Воля
- Земля
- Родина
- Діти

Анатолій Жуковський

IV розділ. Україна на цивілізаційному зломі Сходу і Заходу – і це об'єднавча місія України.

«Ми взагалі – інші. Ми, на моє переконання, як жодна інша країна, народжені для унікальної місії, тому що перебуваємо на цивілізаційному зломі між західною та східною цивілізаціями. Ми від цього найбільше страждали, бо саме по нашій території вздовж і впоперек ходили всі – від Чингіз Хана до Манштейна. Але, бодай тепер можемо мати якусь користь із такого унікального розташування.

Україна – це енергетичний міст між культурами і народами. Україна – це табула раса в сучасному світі. Зруйнували те, що було, і не побудували нового. Саме тому Україна повинна будувати свої стандарти наново і має всі права не копіювати помилкові концепти ліберально-демократичного капіталізму.

Для того, щоб наша країна виконала цю місію для себе та людства, нам потрібна найвища консолідація, мобілізація всіх суспільних інтелектуальних політичних сил та повне усвідомлення кожним українцем концепцій та рішень, які необхідно приймати для побудови більш справедливого нового порядку.

Головну роль в консолідації національних сил відіграє чітке визначення нової національної ідеї, яка б стала справжньою провідною зіркою для всієї нації, відкриттям для кожної особистості безмежних можливостей розвитку.

Такою українською новою національною ідеєю повинно стати будівництво найкращої, найоптимальнішої системи організації суспільства, яка дасть кожній людині відчуття справедливості, гармонії, захищеності та відкритості всіх омріяних можливостей.

Як Японія і Німеччина створили унікальні системи управління виробництвом в 70-ті роки ХХ століття, як Генрі Форд придумав конвеєр, чому ми не можемо створити ідеальну суспільну систему? Ту систему, яка базується на реаліях, а не на ідеях Платона, Томазо Кампанелли чи Томаса Мора?

Справа не в ментальності, як говорять скептики. Справа – в системі.

Візьмімо, для прикладу знову ту ж таки Німеччину. Майже півстоліття нація була розділена на дві країни – ФРН і НДР. Одна ментальність, одне мислення, одна культура. Але – інші системи.

То чому ж ця однакова ментальність по один бік стіни робила ідеальні "Мерседеси", а по інший - "Трабанти" з пластмаси і дерева? То, може, і нам час спробувати нову систему суспільства?

Не треба боятися величі власного народу. Не треба ховатися в закутках неуспіху. Зрештою, тільки, на перший погляд, нездійсненні ідеї, варті того, щоб братися за їх реалізацію. В сучасному світі завжди є місце для того, щоб знайти свою нішу.

Але відродження сили духу не можливе без зміцнення віри. І цю віру мусить народити нова національна ідея, яка стане не тільки символом успішного розвитку українського народу, а ще й предметом його довічної гордості.

Україна сьогодні має шанс не тільки перебороти свої власні проблеми та протиріччя, але й стати взірцем для інших народів. Якщо ми реалізуємо нашу національну ідею, то вона, за масштабами впливу на світову історію, може стати на один рівень з Давнім Єгиптом, Античною Грецією і італійським Відродженням.

Якщо інші народи дали людству колесо, порох, компас, комп'ютер і ядерні технології, ми доповнимо цей перелік унікальною організацією суспільного життя».

Юлія Тимошенко для Української правди, 22.08.2007 р.

«Відомий зарубіжний мислитель С. Хантінгтон визначає сучасну Україну як державу, по якій пролягає розлом цивілізацій. Довгий час на Правобережну Україну впливали державно-управлінські традиції європейських держав, які базувалися на цінностях католицизму й протестантизму. В цей же час на Лівобережну частину впливали ідеї колективістського етатизму та азійського деспотизму московських самодержців. Відтак ці впливи цілком закономірно проявилися в сучасній Україні.

Якщо використовувати цивілізаційний підхід, то слід констатувати що сучасна Україна складається з представників декількох цивілізацій – західної, християнської православної, російсько-азіатської. І тому потрібно враховувати цінності даних цивілізацій, не протиставляючи їх і не нав'язуючи одні цінності іншим.

Останнє десятиліття життя українського суспільства характеризується рядом політичних криз, однією з причиною яких і була відсутність тих ціннісних засад, які б були сприйняті і Сходом і Заходом. Позитивом цього може бути хіба що розуміння, що система цінностей змінюється лише в кризові періоди життя, до того ж ці зміни стосуються переважно структури цінностей і відображують зміни пріоритетів. Тому потрібно чітко усвідомити, що зміна ціннісної системи для нас є неминучою. Хоча вона може бути стихійною (як це поки що й відбувається в Україні), що може призвести до її неконтрольованості, а відтак і небезпечності для суспільства, що, на жаль, ми сьогодні й спостерігаємо, або цілеспрямованою і буде здійснюватися як свідомо державна політика спрямована на формування об'єднавчої національної ідеї.

Відтак на сучасному етапі перед Україною постає стратегічне завдання - розкриття сутності цивілізаційних протистоянь та запровадження механізмів "національного примирення". В цих умовах ми повинні визначити подальшу [стратегію державотворення](#), орієнтуючись на два основні варіанти: зіткнення цивілізацій, ворожнеча, намагання однієї частини України асимілювати іншу, або ж відкритий діалог близьких (сестринських за визначенням А. Тойнбі) цивілізацій, їх прагнення до формування національної системи цінностей, що б сприймалися всіма регіонами України. На жаль, сьогодні ми спостерігаємо на сході України зіткнення російсько-азіатської і європейської цивілізації. Ми не змогли на сході і півдні України поширити європейські цінності, що й призвело до того, що частина населення цих регіонів підтримали ідеї сепаратистів. Для того щоб перемогти російську міфотворчість, що продовжує зомбувати населення цих регіонів, потрібно створити новий україноцентричний міф. Для здійснення останнього сценарію ми повинні прагнути до пошуку нових політичних ідеологій інтеграційного характеру, здатних об'єднати український народ в цілісну державу

та забезпечити збереження культурно-цивілізаційної самобутності етнічних спільнот нашої країни.

Тому одним з аспектів національної ідеї є прагнення до зменшення цивілізаційних розбіжностей, що сприятиме формуванню політичної нації. Для цього потрібно відмовитися від нав'язування певних цінностей, притаманних тільки Заходу чи Сходу, здійснити вивчення та виокремлення як базових для державної політики спільних для всіх етносів цінностей, забезпечити припинення спекуляцій на темах, що розколюють суспільство.

Серед таких об'єднавчих цінностей слід назвати релігійні та моральні цінності, що стануть основою духовного державотворення України. Україна в даному контексті може стати другим Константинополем. Як відзначає дослідник О. Радченко: *«Духовне державотворення України – це перехід до домінування духовних, громадянських і політичних цінностей, інтересів людини і суспільства, принципів моральної, відкритої та відповідальної політики, високого професіоналізму й відданості, всього того, що можна назвати служінням народу і Батьківщині. Духовне відродження як державна ідеологія, як національна ідея на практиці має означати послідовну виважену й відкриту політику, чесні, стабільні й прозорі правила в бізнесі, повну свободу слова і гарантований судовий захист конституційних прав людини і громадянина, соціальну справедливість і захищеність особи, всі необхідні умови для саморозвитку та самореалізації людини»²⁶.*

Саме людина, особистість має бути в центрі державної політики. Мета держави - максимально повне розкриття та використання потенціалу кожної людини, досягнення нею гармонії та любові, сили, досконалості та щастя. А для цього в першу чергу потрібно подолати корупційні явища у багатьох сферах суспільного життя і створити дієві механізми забезпечення захисту простої людини від адміністративної сваволі та маніпулювання, практична реалізація основного принципу правової держави - «Закон один для всіх!».

Говорячи про важливу цивілізаційну роль України, слід зазначити, що Україна може і вже стає форпостом і захисником православної слов'янської цивілізації. Починають збуватися найгірші сподівання Росії, коли після створення єдиної Помісної Православної церкви вона поступово перетворюється в найбільшу православну церкву у світі».

Леонід Чупрій

Розділ V. Сама суть української національної ідеї

«Суть УНІ полягає у синтезі основних національних рис характеру українців, їхніх цінностях:

- 1) Сім'я
- 2) Відношення до жінки і дітей
- 3) Земля
- 4) Воля
- 5) Духовність

Духовні цінності мають стати основою національних цінностей і на цьому фундаменті будуватися устрій в державі – відповідно Законам Творця».

Анатолій Жуковський

«В основу української національної ідеї потрібно покласти ціннісні пріоритети (в тому числі і природу)».

О. Доній

«Національна ідея є об'єднавчою ідеєю, яка об'єднує всю націю, це як ніби ідея від слова ідеал, це те майбутнє, яке хочуть бачити представники даної держави, які висунули дану національну ідею, а практично рішення формується в постановці чітких цілей, які намагається досягнути народ. Так ось саме при побудові єдиної цілі і руху у цьому напрямку може і бути досягнута максимальна ефективність держави».

Анатолій Жуковський

«Необхідно в державі виставити правильну стратегічну ціль розвитку, сформулювати українську національну ідею досягнення цієї цілі, вибудувати концепцію дій, зібрати, навчити і запустити достатню команду однодумців, то результат буде гарантованим».

Анатолій Жуковський

«УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ — це місія нації, суть якої полягає у створенні якісного національного продукту, здатного оволодіти Світом.

Місія — це сенс існування.

...Національну ідею неможливо і не потрібно вигадувати. Це те, що вже існує між нами і чим живе нація щодня, але не помічає цього... Потрібно відкрити ідею, виявити, розгледіти її. Теоретично національна ідея — це місія, а практично — це процес.

... Ідея — це місія нації і ця місія, в свою чергу, складається з окремих завдань, виконання яких сприяє досягненню ідеї.

... Місія — це місце і призначення суб'єкта, це саме те, що наділяє змістом життя нації і робить громадян цілеспрямованими у своїх діях».

Вадим Очеретяний

«По іншому можна сказати, що суть УНІ полягає у виявленні призначення, таланту, геніальності, долі, шляху українського народу. Тобто того, для чого його створив Господь Бог в спільноті інших народів землі. «Гений — это человек, который нашел свой жизненный путь» (Гьоте). Завдання — віднайти, розпізнати цей життєвий шлях українському народу. Це його місія і ідея разом взяті. Це те, що в нації вроджене, з чим вона прийшла на Землю.. За аналогією можна взяти приклади із життя людей геніїв. Тобто, для визначення УНІ потрібно подивитися на національні риси характеру, національну ментальність, культуру, світогляд і т.д., тобто те, що виходить в українців найкраще і тоді зрозуміти в чому наша місія для людства».

Анатолій Жуковський

«Духовна місія України — дати світу нову, унікальну модель соціального устрою, в основі якого будуть лежати правильні людські стосунки із собою, людьми і Богом, результатом яких буде життя в мирі та достатку.

Економічна місія України — забезпечення народів світу екологічно чистими і здоровими продуктами».

Анатолій Жуковський

«Україна — найкраща в світі країна для життя людей: хороший клімат, чисте повітря та вода, корисна та смачна їжа + правильний, справедливий заможний устрій життя для всіх».

Анатолій Жуковський

«Національна ідея — це концентровано сформульована під впливом національної еліти суть нації, як певної людської спільноти та її ПРИЗНАЧЕННЯ у світовому масштабі.

Вихід національної ідеї поза межі раціонального ускладнює її сприйняття й особливості утвердження.

Немає сумнівів, що національна ідея існує об'єктивно як відтворення призначення нації.

Теоретично її обґрунтування (становлення) переходить певні етапи.

Національна ідея виникає в кризові або поворотні моменти національної історії, як спроба осмислити місце і призначення та перспективи своєї нації в контексті власного досвіду та світової історії. Її мета — об'єднати національне суспільство во ім'я певної історичної місії».

«Духовність як основа національної ідеї – це та життєво необхідна складова для гідності і самодостатності людини, без якої неможливо створити сучасну стабільну українську державу.

Квінтесенцію національної ідеї становить людиноцентризм.

Національна ідея має створити загальний духовний простір і стати умовою розв'язання політичних, релігійних, мовних протиріч, політично об'єднати всі класи, верстви та етноси, що мешкають на теренах України».

Василь Кремень

З сайту ГО «Інститут української національної ідеї»:

Наша стратегічна ціль: суттєве покращення духовно-інтелектуального життя та фізичного здоров'я українського народу, укріплення його єдності і матеріального благополуччя. Українська національна ідея як досягнути стратегічної цілі – це побудова в Україні держави соціальної справедливості на основі Божих законів, духовності та моралі – Української Духовної Республіки.

Наша логіка – для досягнення цілі сформувати команду однодумців із свідомих людей, для яких духовне домінує над матеріальним, суспільні інтереси над особистими, а служіння Богу, Україні та народу є пріоритетом життя, а також розробка командою концепції української національної ідеї, тобто послідовності дій по досягненню цілі.

Місія України – дати світу нову унікальну модель соціального устрою, в основі якої лежатимуть правильні людські стосунки із собою, людьми і Богом, результатом яких буде життя в мирі та достатку.

Українець – це духовно-інтелектуальна, фізично здорова, соціально успішна, матеріально забезпечена людина, яка живе в гармонії сама із собою та з оточуючим світом. Це є суть та кінцева ціль української національної ідеї. Під термінами «українська» та «українці» слід вважати представників усіх народів та націй, що постійно проживають в Україні та працюють на її благо.

Україна – це держава 6-го рівня соціально-економічно-політичного устрою, в базисі якої лежать: приватна власність, конкуренція, ринок, але справедливе розподілення напрацьованого колективного продукту за принципом «Від кожного по здібностям і кожному за працю».

Надбудова майбутнього України – це держава соціальної справедливості на основі Божих законів, духовності та моралі – Української Духовної Республіки – взірець для інших народів світу.

Філософія нової України: переорієнтація свідомості людей із філософії боротьби на філософію єдності, домінування духовного розвитку в житті людини над матеріальним.

Для налаштування правильної моделі державного устрою, потрібно вірно виставити пріоритети. На вершині системи має бути ідеологія, в основі якої лежать морально-етичні принципи і вічні духовні цінності. І якраз вони задають вектор руху та взаємовідносин всьому українському суспільству. В організаційному плані це може бути представницька народна Перша Палата Верховної ради України із представників духовних лідерів із областей по 2 людини від області, вибрані прямими голосуванням, і яка буде наділена не правом законодавчої ініціативи, а правом вето на законопроекти Верховної Ради.

Похідним від ідеологічної складової і підпорядкованим їй має бути політичний устрій країни і всі органи державної влади, але не через домінування якоїсь партії, а через домінування ідеології.

А під правильною ідеологією і правильною політичною системою розбудовується правильна економіка і весь багатогранний устрій українського народу, як єдиного живого цілісного і гармонійного організму.

При цьому потрібно відмітити, що успішність економічної складової насамперед залежить від наявності лише державної банківської системи, як основного регулятора фінансової системи.

VI Індекс щастя життя людей, як єдино вірний критерій оцінки діяльності державних органів.

Щасливе життя в здоров'ї – це основний критерій якості життя в суспільстві.

Анатолій Жуковський

Україна зайняла 132 місце в рейтингу щасливих країн, втративши 9 позицій у порівнянні з минулорічним рейтингом, за даними ООН. Всього в рейтингу World Happiness Report-2017 аналізували ситуацію в 155 країнах. У минулому році Україна була на 123 сходинці, роком раніше на 111, а до цього, у 2013 році – на 87. Україна у рейтингу опинилась поряд з Ганою (131 місце) і Угандою (133 місце).

«Природною метою людини є щастя, притаманними рисами – свобода і любов. Це означає її свободу і рівність з іншими людьми».

В. Волковський

«Україна повинна бути зародком ментального переродження та відродження ідеального суспільного устрою, відповідно до Божого і природного права.

... З України має початися побудова нового кращого світу, заснованого на началах творчості, любові, свободи та людяності».

В. Волковський

«В 1037 р. перший український митрополит Іларіон дав цивілізаційне визначення Києву та Україні. «Київ є другий Єрусалим».

В. Нікітін

«Бути щасливим – це значить пізнати себе, чи то свою природу, взятись за свою долю і робити своє діло».

Г. Сковорода

Одним із головних трендів розвитку цивілізації у 21 столітті, стає заміна показників результативності розвитку країн та міст з ВВП на показники якості життя людей. Найперспективнішим став такий показник, як «індекс щастя».

Ініціатором заміни звичного критерію оцінки розвитку країн і міст ВВП на «індекс щастя» стало маленьке королівство Бутан. Термін «валове національне щастя» в Бутані ввели в ужиток ще в 1972 р і заснували ціле однойменне міністерство. Тоді це була ізольована малорозвинена країна. Відтоді Бутан не надто змінився, хіба що став трохи більш відкритим для туристів. Проте жителі королівства, позбавлені багатьох звичних нам благ цивілізації, впевнено заявляють, що майже поголовно щасливі і всім задоволені.

У 2012 р ООН з подачі Бутану випустило перший світовий звіт про щастя, який об'єднав усі доступні на той момент дані і науковий огляд про взаємозв'язки містобудівної та економічної політики з відчуттям щастя. З тих пір підрозділ ООН з пошуку рішень стабільного розвитку випускає «Доповідь про світове щастя», в якому 156 країн оцінюються по тому,

наскільки щасливі їх громадяни. Оцінка стану країн, міст і діяльності політиків крізь призму щастя - це не просто тенденція, а частина глобальної політики. Звіт міжнародної організації Global Happiness Council - Global Happiness and Well-being Policy Report (GHWPR) був представлений на Всесвітньому урядовому саміті 10 лютого 2019 року в Дубаї. Як сказав один з авторів цього дослідження професор Джеффри Сакс у вступному слові: «Ми давно знаємо, що ВВП на душу населення не є належною мірою соціального благополуччя. Тепер у нас є строги і перевірені альтернативи для вимірювання щастя і благополуччя, а також державна політика, яка може успішно їх підвищити».

Таким чином, творці The Happy Planet Index звертають увагу на те, що розвинена економіка може ошчасливити тільки нинішнє покоління, в той час як концепція сталого розвитку розглядається вітчизняними та зарубіжними фахівцями як гарантія довготривалого розвитку людства, супроводжуваного примноженням матеріального капіталу і поліпшенням екологічних умов середовища. Для того, щоб справді щасливими себе почували і наступні покоління, необхідно, зокрема, зменшити екологічний слід по всьому світу.

Орієнтація на «індекс щастя», дає можливість докорінно змінити кут зору на сенс розвитку соціуму. Так, наприклад, оцінка якості охорони здоров'я крізь призму щастя з високим ступенем імовірності призведе до збільшення бюджетів на підтримку психічного здоров'я громадян, паліативну медицину і знеболення. Освіта має стати «позитивною» і робити акцент на те, щоб учні отримували радість творіння, творчості і задоволення від процесу мислення. Робота повинна приносити не тільки економічний успіх компанії, але і задоволення співробітникам, при цьому повинен дотримуватися баланс між особистим життям і зайнятістю. Особисте щастя - найбільш суб'єктивна категорія, що включає в себе і здоров'я, і можливість самореалізації.

(Матеріал підготовано В. Підвисоцьким)

«Сучасна українська економіка повинна транслюватися від капіталістичної, тобто накопичення капіталу та матеріальних благ якою ціною, до людино-центриської. Вона має олюднитися, тобто суттю економіки має бути всебічне благо людини, а не капіталу. І тоді у нас не буде ГМО продуктів, шкідливих добавок і консервантів, забруднення повітря і води, винищення флори і фауни, хімічних і антибіотиків добавок у продуктах, нітратів, синтетики в дитячих іграшках, одязі і т.д.»

Анатолій Жуковський

VII Заключне слово і висновки

Підготувати дані матеріали на тему УНІ мене спонукало глибоке розуміння та усвідомлення власної відповідальності за майбутнє моєї сім'ї, мого народу та співвідповідальність за ті процеси, які відбуваються у сьогоденні.

Своє життя я умовно можу розділити на два періоди:

Перший – це несвідоме або малосвідоме існування сконцентроване на налаштуванні свого власного життя, своєї сім'ї, успішності в бізнесі, а решта за пагубним українським принципом: «Моя хата з краю, нічого не знаю». У Києві, у владі розумні дядьки добре знають, що і як потрібно робити.

Другий – це шок і пробудження від летаргічної сплячки обивателя. Коли я в 1998 році в складі Рівненської обласної делегації побував у Києві на першому і останньому з'їзді

підприємців України, який був зібраний з ініціативи Президента України – Леоніда Кучми. Виступи перших осіб держави – Президента і прем'єр-міністра Пустовойтенка – привели мене реально у шоковий стан, да і не мене одного, судячи по реакції у залі сотень людей. Грубість, нетактовність, небажання вислухати опонентів із регіонів, дика некомпетентність у вигляді висловів «темпи спаду виробництва зменшилися на стільки то відсотків» та інше, враз зняли з мене рожеві окуляри і позбавили ілюзії, що в Києві розумні дядьки у владі знають краще мене, що робити у державницьких справах. Це був мій власний момент істини, власне пробудження і усвідомлення, що в Україні у владних колах щось не те, що потрібно відбувається. З того часу і донині, я формую свою громадянську позицію і по мірі своїх компетенцій і можливостей, стараюся в свою міру впливати на процеси, які відбуваються в Україні, і хоча б на краплиночку змінювати їх на краще. А із 2004 року я цю діяльність називаю «Розробка і реалізація на державному рівні УНІ». Для чого в 2016 році створена Громадська організація «Інститут української національної ідеї». Тепер поділюся тим, до яких я висновків прийшов за ці всі роки.

Є два варіанти розвитку майбутнього України і всіх нас українців.

1) Поганий

2) Хороший

Поганий означає продовження тих деструктивних процесів, які ось уже 30 років як відбуваються в українському суспільстві. Результат прогнозовано один – це подальше ослаблення України і, як результат, повне підпорядкування нас більш сильним міжнародним гравцям. А в сучасному капіталістичному світі – це означає лише одне – безжалісна експлуатація людського ресурсу і всіх наявних природних ресурсів, які вже ніколи не будуть належати народу, який деградує в покірне населення, як безвольна робоча маса.

Хороший: розробка і реалізація УНІ, що приведе до цивілізаційного прориву України, яка знайде своє природне місце в світовій спільноті, а світова спільнота це місце Україні надасть, оскільки буде кровно в цьому зацікавлена, як в новітньому світовому експерименті державотворення, що дасть можливість людям Землі будувати між собою правильні стосунки і результатом яких буде життя в мирі, а воно дасть процвітання всім народам Землі, як одній великій сім'ї.

Хороший сценарій залежить від нас самих і насамперед від того, чи зможе українська еліта залишити свої амбітності та об'єднатися заради найвищої цілі, яка можлива в житті людини – цілі служіння своєму народові заради досягнення ним миру і благополуччя.

Висновок перший: життя окремо взятої людини і життя суспільства (народу, нації) відбувається за одними і тими ж законами, передусім Закону ієрархії живих систем. Людина – це є жива мікросистема в макросистемі – народ (нація). В окремо взятої людини це відбувається приблизно так: народилася маленька людина – дитя, вона недосвідчена, невміла. Йдуть роки, дитина росте, набирається знань, досвіду, сили і т.д. і настає момент, коли вона стає дорослою зрілою особистістю, яка знаходить своє місце в житті, або як говорив Т.Г. Шевченко «Свій шлях широкий», своє призначення, свою ціль, а разом з цим приходить успіх, визнання, гармонія, щастя. У Гьоте є вислів: «Геній – це людина, яка знайшла свій життєвий шлях, свою місію». Звичайно, не всі люди цього досягають, але Творець кожному з нас дав такий шанс.

Те саме відбувається з народом. Бо що таке народ, як не велика кількість тих самих людей зібраних разом? Коли народ проходить свої історично-еволюційні етапи зрілості, тоді він трансформується в націю. Тобто, нація – це зрілий, дорослий народ. Ці процеси складні і неоднозначні, але закономірні, і зачасту відбуваються на максимально кризових випробовувань і зломах. Якраз зараз, у нашому сьогоденні ці процеси набувають максимальних обертів і тому є багато підтверджень. І якраз зараз ми можемо згуртуватися як нація, об'єднатися навкруги стратегічної цілі, яка завжди у всіх націй однакова – суттєво

покращити своє життя у всіх сферах. Але шляхи такого покращення у націй різні і відповідають індивідуальній національній природі, або по іншому національним рисами характеру, територіальному розміщенню, що в сукупності визначається тією місією, яку цій нації визначив Творець, тобто те, що вона може робити найкраще для себе і інших народів світу. Бо що таке ці інші народи світу, як не одна велика сім'я в одному маленькому будинку під назвою Земля.

Все це і вміщає в собі УНІ, яку має розробити і впровадити в народне життя справжня українська еліта, що всіх нас об'єднає і відкриє той внутрішній потенціал народної енергії, якого буде достатньо не тільки розпочати розбудову нової України, а і завершити цю Богоугодну справу.

Висновок другий. Настав час УНІ. Це багатогранна і тривала діяльність для багатьох тисяч фахівців-патріотів України, спрямована на створення новітньої моделі державного устрою, найкращої, найсправедливішої, така організація соціума, де будуть створені всі умови для щасливого життя її громадян. У світі на сьогодні є запит на таку модель ідеальної системи організації суспільного життя і це місце ніким поки що не зайнято. Стержнем такого устрою мають бути загальнолюдські цінності: духовні, етично-моральні, природні, по суті своїй – це Божі цінності дані людям і майже однаково відображені у всіх основних релігіях світу.

Все це має знайти своє відображення у двох базових основах:

- 1) Правильна ідеологія
- 2) Правильна система виховання і освіти дітей

Висновок третій. Україна географічно перебуває на цивілізаційному зламі між східною і західною цивілізаціями, що і пояснює у нас велику кількість міжнародних транспортних шляхів по яким історично століттями рухалися різноманітні народи, в основному із загарбницькими цілями. Ми від цього сильно потерпали, але паралельно і гартувалися, і росли, вбираючи, пропускаючи через себе і синтезуючи різні культури, традиції, технології, ментальності та ін. Все це століттями бродило в тілі українського народу і зараз може розродитися не лише національною, а і цивілізаційною ідеєю – моделлю новітнього суспільного устрою. А це означає, що наша ідея народившись як українська і національна в найближчому майбутньому може трансформуватися в загальнолюдську, тобто загальносвітову цивілізаційну ідею.

Висновок четвертий. Суть – це те спільне, що є у різному. Суттю всіх народів, які знаходяться в залежності (захоплені) є отримання незалежності, бо це одна із основних природніх потреб людини. Тому базові національні ідеї таких народів однакові – це боротьба за незалежність. Після отримання незалежності і трансформації в нації, ці нації розпочинають пошук своїх національних ідей. І знову ці всі ідеї природньо об'єктивні для всіх націй і їх суттю є покращення життя власного народу. Але специфіка, рецепт цього покращення у кожній нації різний. Так як немає двох повністю однакових людей, так і немає двох однакових народів, і рецепт народного щастя у кожній нації свій, і він від початку закладений в ній від Бога.

Є такий рецепт і в нас – українців. Для суттєвого покращення життя українського народу у всіх 4 сферах, нам потрібно побудувати в Україні новітню модель державного устрою у вигляді держави соціальної справедливості на основі Божих законів, духовності та моралі. Це і буде нашою духовною місією – дати світу нову унікальну модель соціального ладу, в основі якої лежатимуть правильні людські стосунки із собою, людьми і Богом, результатом яких буде життя в мирі і достатку.

А економічна місія України – забезпечення народів світу екологічно чистими і здоровими продуктами.

Висновок п'ятий. В Новому українському державному устрої мають бути і нові підходи до оцінки діяльності державних органів. На мою думку, ця оцінка має опиратися на основний запит, основну мету людського життя – це щастя. Чого найбільше бажають батьки своїм дітям? Звичайно, щастя, яке багатогранне і складається із багатьох складових. Але того самого хочуть і всі дорослі.

Тобто індекс щастя людей – це єдино вірний критерій оцінки якості життя людини і суспільства.

Висновок останній. Все вищевказане є реальним, і для його досягнення нам всім потрібно об'єднатися навкруги УНІ, змінити саму парадигму розвитку українського суспільства із теперішньої регресивної деградаційної на прогресивно-еволюційну, а також провести не перезавантаження влади, а перезаснування держави на вірних началах і основах.

І якщо ми станемо на цей шлях, на СВІЙ природній шлях і будемо робити все правильно і в правді, то Творець буде нашим першим помічником на шляху творення цього ІНШОГО І ВЕЛИКОГО МАЙБУТНЬОГО ДЛЯ СЕБЕ ТА ІНШИХ НАРОДІВ СВІТУ.

З любов'ю,
Анатолій Жуковський
27.03.2021 р.
м. Рівне